

นวัตกรรม หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม

๑. ชื่อผลงาน: เด็กสดใส ผู้ดูแลอุ่นใจ ปลอดภัยจาก I.V.

๒. คำสำคัญ: ความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ /วงล้อ I.V.

๓. ภาพรวม:

ปัญหาและที่มา

หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๙ มีจำนวนผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษา ทั้งหมด ๒,๐๒๒, ๒,๒๘๐ และ ๒,๑๘๓ ราย (เวชสถิติหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม, ๒๕๕๙) มีสถิติการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำจำนวน ๖,๔๗๒, ๗,๘๑๐ และ ๗,๔๘๖ ครั้ง (เวชสถิติการติดเชื้ในโรงพยาบาล หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม, ๒๕๕๙) ซึ่งพบอุบัติการณ์เกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ระดับความรุนแรง ระดับ D จำนวน ๕, ๒ และ ๐ ครั้ง (เวชสถิติอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนทางยา, ๒๕๕๙) ซึ่งพบว่าอุบัติการณ์ความรุนแรงการเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำลดลง เนื่องจากมีแนวทางป้องกันความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ โดยมีการ Round น้ำเกลือ ทุก ๒ ชั่วโมง แต่ยังคงเกิดความคลาดเคลื่อนเนื่องจากไม่มีรูปแบบการตรวจสอบที่ชัดเจนและครอบคลุม

ดังนั้น พยาบาลหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรมจึงได้พัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ โดยประยุกต์และดัดแปลงวงล้อน้ำเกลือของวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานคร และวชิรพยาบาล เพื่อป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ

วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

๑. ไม่มีแบบฟอร์มการตรวจสอบสารน้ำที่ชัดเจนและครอบคลุม
๒. การให้สารน้ำด้วยเครื่องมือที่ไม่คุ้นเคย อาจทำให้ผู้ป่วยได้รับสารน้ำผิดพลาด เช่น เร็วหรือช้า
๓. น้ำเกลือแต่ละชนิด มีสีของฉลากและรูปร่างเหมือนกัน
๔. ลอกคำสังชนิดของสารน้ำที่ไม่ชัดเจน
๕. ไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในการตรวจสอบสารน้ำ เนื่องจากจากภาระงานมาก มีการเปลี่ยนแปลงการรักษาตามอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย เกิดความเบื่อหน่าย

เป้าหมาย

๑. ผู้ป่วยเด็กเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำที่มีความรุนแรงตั้งแต่ระดับ D ขึ้นไป เป็น ๐
๒. ผู้ดูแลมีความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ ๘๐
๓. ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ ๘๐

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ เพื่อป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำ และเกิดการยอมรับและความร่วมมือในทีม

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา						หมายเหตุ
		ก.ย ๕๙	ต.ค ๕๙	พ.ย ๕๙	ธ.ค ๕๙	ม.ค ๖๐	ก.พ ๖๐	
๑	ประชุมค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ	↔						
๒	ร่วมกันคิดค้นนวัตกรรม	↔						
๓	จัดหาวัสดุและอุปกรณ์		↔					
๔	ร่วมกันประดิษฐ์นวัตกรรม		↔					
๕	แจ้งขั้นตอนการใช้งาน			↔				
๖	เริ่มใช้งาน				↔	↔	↔	
๗	ประเมินผล						↔	↔

๔. สาระสำคัญของการพัฒนาขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

รูปตัวอย่างการพัฒนานวัตกรรม

ก่อนการพัฒนา

พยาบาลต้องเดิน round น้ำเกลือทุก ๒ ชม. ต้องปรับและบันทึกทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงให้ตรงกันทั้ง ๓ จุด

จุดที่ ๑

จุดที่ ๒

จุดที่ ๓

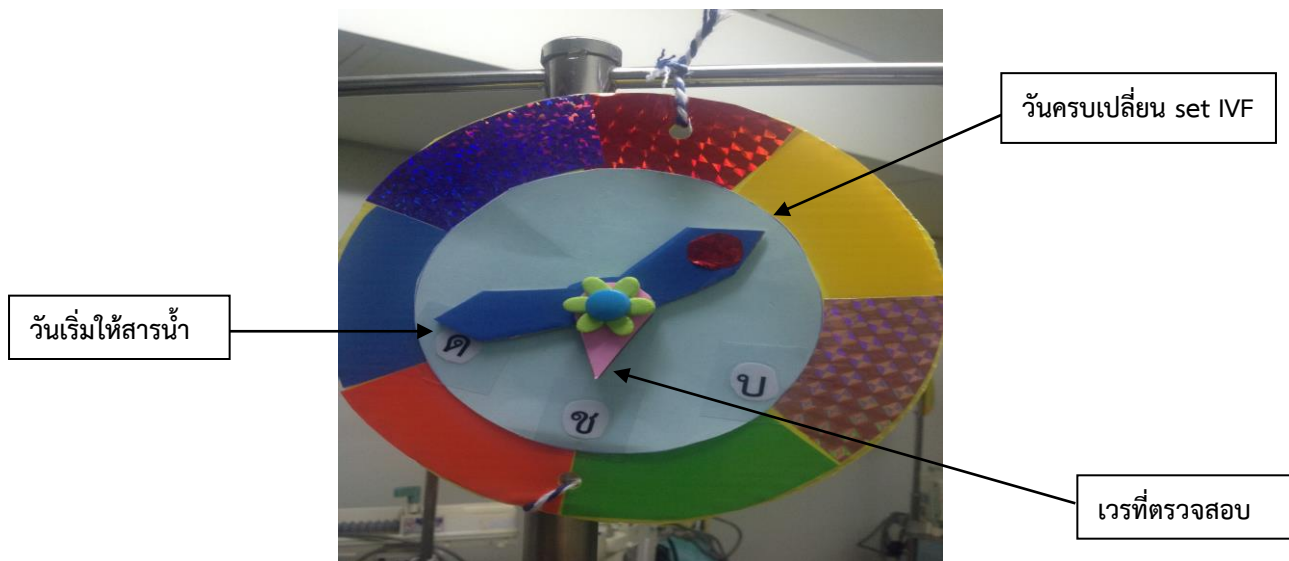
ภาพที่ ๑ ก่อนการพัฒนา

วิธีใช้: แขนงแบบบันทึกสารน้ำบนเสาน้ำเกลือและตรวจบันทึกทุก ๒ ชม.

ข้อดี: เห็นชัดเจน สะดวกใช้งาน มีการตรวจสอบที่ชัดเจนขึ้น ให้ตรงกันทั้ง ๓ จุด ได้แก่ ป้ายน้ำเกลือ แบบบันทึก และเครื่อง Infusion pump

ข้อเสีย : ลืมแขนงป้ายบันทึกสารน้ำเวลารับใหม่

หลังการพัฒนา

ภาพที่ ๒ นวัตกรรมหลังการพัฒนา

วัสดุและอุปกรณ์

๑. พิวเจอร์บอร์ด
๒. กระดาษสี กระดาษแข็ง
๓. เข็มหมุดดอกไม้
๔. วงเวียน
๕. กรรไกร
๖. เชือก
๗. ที่เจาะกระดาษ

วิธีการทำ

๑. เตรียมอุปกรณ์ทุกอย่างให้พร้อม
๒. นำพิวเจอร์บอร์ดมาตัดเป็นรูปวงกลม
๓. ตัดกระดาษสีตามวัน
๔. นำกระดาษแข็งมาตัดเป็นรูปเข็มนาฬิกาและแปะวงกลมสีแดงที่ปลายเข็ม

หนึ่งด้าน

๕. นำกระดาษแต่ละสีมาแปะในวงกลมตามวัน
๖. นำกระดาษสีที่แตกต่างจากเจ็ดสีมาแปะเป็นพื้นวงกลมด้านใน
๗. นำเข็มนาฬิกามาวางตรงกลางวงกลมและปักด้วยเข็มหมุดดอกไม้
๘. เจาะรูวงกลมด้านบนและล่างด้านละหนึ่งรูโดยห่างจากขอบ ๑ เซนติเมตร
๙. นำเชือกที่เตรียมไว้มามัดติดกับเสาน้ำเกลือ

วิธีการใช้

๑. เมื่อมีการให้สารน้ำผู้ป่วยทุกรายต้องหมุนปลายเข็มนาฬิกาให้ตรงกับวันที่ให้สารน้ำและปลายอีกด้านหนึ่งที่มีวงกลมสีแดงชี้ไปวันที่ต้องเปลี่ยน

๒. ตรวจสอบสารน้ำทุกแวนและหมุนเข็มสั้นให้ตรงกับแวนที่ตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจสอบสารน้ำ

๓. บันทึกการตรวจสอบสารน้ำลงในแบบฟอร์มการตรวจสอบทุกแวน

ข้อดี: สวยงาม สีสดใส เห็นการตรวจสอบชัดเจน

ข้อเสีย: ผู้ป่วยเด็กหมุนเล่น เข็มนาฬิกาหลวม

การแก้ไขปัญหา

๑. แจ้งผู้ปกครองห้ามเด็กหมุนเข็มนาฬิกา

๒. ปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์ให้คงทนต่อการใช้งาน

๕. ผลลัพธ์

อัตราการเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำที่มีความรุนแรงตั้งแต่ระดับ D ขึ้นไปเป็น ๐ แต่ยังพบว่ามีระดับ C จากการให้สารน้ำผิด rate แต่พบว่ามีอุบัติการณ์ลดลง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ มากกว่าร้อยละ ๘๐ และผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ มากกว่าร้อยละ ๘๐ ดังนั้น นวัตกรรม “เด็กสดใส ผู้ดูแลอุ่นใจ ปลอดภัยจาก I.V.” สามารถป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำที่มีระดับรุนแรงได้ และเกิดความพึงพอใจต่อผู้ดูแลและผู้ปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๑ ระดับความรุนแรงการเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ

ระดับ (A-I)	ธ.ค ๕๙	ม.ค ๖๐	ก.พ ๖๐	มี.ค ๖๐	หมายเหตุ
A	๐	๐	๐	๒	ไม่มีปัย IV
B	๐	๐	๐	๐	
C	๓	๓	๓	๑	
D	๐	๐	๐	๐	
E	๐	๐	๐	๐	
F	๐	๐	๐	๐	
G	๐	๐	๐	๐	
H	๐	๐	๐	๐	
I	๐	๐	๐	๐	
รวม	๓	๓	๓	๓	

ตารางที่ ๒ ชนิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ

ระดับ (A-I)	ธ.ค ๕๙	ม.ค ๖๐	ก.พ ๖๐	มี.ค ๖๐	หมายเหตุ
คน	๐	๐	๐	๐	
ชนิด	๐	๒	๐	๐	
ขนาด (rate)	๓	๒	๓	๑	
เวลา	๐	๐	๐	๐	
วิธี	๐	๐	๐	๐	
เทคนิค	๐	๐	๐	๐	
รวม	๓	๔	๓	๑	

ตารางที่ ๓ ร้อยละความพึงพอใจของผู้ดูแล

เดือน/จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ธ.ค ๕๙ (n=๒๐)	๙๐	
ม.ค ๖๐ (n=๒๐)	๙๑	
ก.พ. ๖๐ (n=๒๐)	๙๒	
มี.ค ๖๐ (n=๒๐)	๙๕	

ตารางที่ ๔ ร้อยละความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน

เดือน/จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ธ.ค ๕๙ (n=๑๕)	๙๐	
ม.ค ๖๐ (n=๑๗)	๙๕	
ก.พ. ๖๐ (n=๑๖)	๙๕	
มี.ค ๖๐ (n=๑๖)	๙๕	

๖. บทเรียนที่ได้รับ

๑. ลดการเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ
๒. มีการพัฒนาการใช้วัตรกรรมที่มีให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์กับผู้ป่วยมากที่สุด

๓. เป็นการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลให้ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจ ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนให้ผู้รับบริการเห็นถึงความใส่ใจและความตั้งใจในการให้การดูแลรักษาพยาบาล

๔. สวยงาม เป็นระเบียบ สะดวก ใช้งานง่าย

๗. การติดต่อกับทีมงาน

ชื่อหน่วยงาน หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม รพ. สิริินธร โทร ๐๒-๓๒๘๖๙๐๐-๑๙ ต่อ ๑๐๘๕๐
สมาชิกทีม

๑. นางสาวรัชนีกร กุตระกูลแสง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๒. นางสาวทัศนีย์ ไหลหาโคตร	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๓. นางสาวปรัศนี เพ็ญจันทร์	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
๔. นางสาวจงกลณี จันธิมา	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
๕. นางสาววิราวรรณ ประภาวิชา	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
๖. นางสุภัทรา ทะกำ	เจ้าหน้าที่พยาบาล

ที่ปรึกษา นางสาวอุสา สังข์สอาด หัวหน้าหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ดูแล/เจ้าหน้าที่

ตามที่หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรมได้จัดทำนวัตกรรม “เด็กสดใส ผู้ดูแลอุ่นใจ ปลอดภัยจาก IV” เพื่อป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ

คำชี้แจง ให้ขีดเครื่องหมาย/ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

น้อยที่สุด (๑ คะแนน)	น้อย (๒ คะแนน)	ปานกลาง (๓ คะแนน)	มาก (๔ คะแนน)	มากที่สุด (๕ คะแนน)

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....